

SATURS

Tulkotāja priekšvārds.	xi
Daži norādījumi, kas jāizlasa, pirms lietot šo grāmatu . . .	xvii
 Pirmā Adventa svētdiena	1
<i>Lasījums (Mt 21:1–9)</i>	
Pirmdiena pēc Pirmā adventa svētdienas.	3
<i>Lasījums (Jes 40:1–11)</i>	
Otrdiena pēc Pirmā adventa svētdienas	5
<i>Lasījums (Jes 40:12–21)</i>	
Trešdiena pēc Pirmā adventa svētdienas	7
<i>Lasījums (Jes 40:22–31)</i>	
Ceturtdiena pēc Pirmā adventa svētdienas	9
<i>Lasījums (Jes 42:1–12)</i>	
Piektdiena pēc Pirmā adventa svētdienas	11
<i>Lasījums (Jes 43:1–13)</i>	
Sestdiena pēc Pirmā adventa svētdienas	14
<i>Lasījums (Jes 43:21–28)</i>	
Otrā adventa svētdiena	16
<i>Lasījums (Lk 21:25–36)</i>	
Pirmdiena pēc Otrā adventa svētdienas	18
<i>Lasījums (Jes 44:1–18)</i>	
Otrdiena pēc Otrā adventa svētdienas.	21
<i>Lasījums (Jes 45:15–25)</i>	
Trešdiena pēc Otrā adventa svētdienas	23
<i>Lasījums (Jes 49:1–13)</i>	
Ceturtdiena pēc Otrā adventa svētdienas	26
<i>Lasījums (Jes 50:1–10)</i>	
Piektdiena pēc Otrā adventa svētdienas	29
<i>Lasījums (Jes 51:1–8)</i>	

Sestdiena pēc Otrā adventa svētdienas	31
<i>Lasījums (Jes 52:1–12)</i>	
Trešā Adventa svētdiena.	33
<i>Lasījums (Mt 11:2–10)</i>	
Pirmdiena pēc Trešā adventa svētdienas	35
<i>Lasījums (Jes 55:1–13)</i>	
Otrdiena pēc Trešā adventa svētdienas	37
<i>Lasījums (Jes 58:1–10)</i>	
Trešdiena pēc Trešā adventa svētdienas	40
<i>Lasījums (Jes 60:1–11)</i>	
Ceturtdiena pēc Trešā adventa svētdienas	42
<i>Lasījums (Jes 60:18–61:4)</i>	
Piektdiena pēc Trešā adventa svētdienas	44
<i>Lasījums (Jes 11:1–10)</i>	
Sestdiena pēc Trešā adventa svētdienas	47
<i>Lasījums (Jņ 1:19–28)</i>	
Ceturtdā Adventa svētdiena.	49
<i>Lasījums (Zah 9:8–12)</i>	
Pirmdiena pēc Ceturtdā adventa svētdienas	51
<i>Lasījums (Lk 1:1–25)</i>	
Otrdiena pēc Ceturtdā adventa svētdienas	54
<i>Lasījums (Lk 1:26–45)</i>	
Trešdiena pēc Ceturtdā adventa svētdienas	56
<i>Lasījums (Lk 1:46–56)</i>	
Ceturtdiena pēc Ceturtdā adventa svētdienas	58
<i>Lasījums (Mt 1:18–25)</i>	
Piektdiena pēc Ceturtdā adventa svētdienas	61
<i>Lasījums (Jņ 1:1–18)</i>	
Sestdiena pēc Ceturtdā adventa svētdienas	63
<i>Lasījums (Lk 2:22–32)</i>	
Svētdiena pēc Ziemassvētkiem	65
<i>Lasījums (Lk 2:33–40)</i>	
Pirmdiena pēc svētdienas pēc Ziemassvētkiem	67
<i>Lasījums (Mt 2:13–23)</i>	

Otrdiena pēc svētdienas pēc Ziemassvētkiem	70
<i>Lasījums (Ebr 1:1–14)</i>	
Trešdiena pēc svētdienas pēc Ziemassvētkiem	72
<i>Lasījums (Ebr 2:1–18)</i>	
Ceturtdiena pēc svētdienas pēc Ziemassvētkiem	75
<i>Lasījums (Ebr 3:1–19)</i>	
Piektdiena pēc svētdienas pēc Ziemassvētkiem	77
<i>Lasījums (Lk 3:1–9)</i>	
Sestdiena pēc svētdienas pēc Ziemassvētkiem	79
<i>Lasījums (Lk 3:10–20)</i>	
Svētdiena pēc Jaungada	81
<i>Lasījums (Lk 2:41–52)</i>	
Pirmdiena pēc svētdienas pēc Jaungada	83
<i>Lasījums (Jņ 2:13–25)</i>	
Otrdiena pēc svētdienas pēc Jaungada.	85
<i>Lasījums (Lk 4:14–30)</i>	
Trešdiena pēc svētdienas pēc Jaungada	88
<i>Lasījums (Jņ 1:43–51)</i>	
Ceturtdiena pēc svētdienas pēc Jaungada	90
<i>Lasījums (Mk 1:14–22)</i>	
Piektdiena pēc svētdienas pēc Jaungada	92
<i>Lasījums (Mk 1:23–28)</i>	
Sestdiena pēc svētdienas pēc Jaungada	94
<i>Lasījums (Mk 1:29–45)</i>	
Svētdiena pēc Zvaigznes dienas	96
<i>Lasījums (Mt 3:13–17)</i>	
Pirmdiena pēc svētdienas pēc Zvaigznes dienas	98
<i>Lasījums (Jņ 1:29–34)</i>	
Otrdiena pēc svētdienas pēc Zvaigznes dienas.	100
<i>Lasījums (Jņ 1:35–42)</i>	
Trešdiena pēc svētdienas pēc Zvaigznes dienas	102
<i>Lasījums (Jņ 3:22–4:2)</i>	
Ceturtdiena pēc svētdienas pēc Zvaigznes dienas.	104
<i>Lasījums (Mt 4:12–17)</i>	

Piektdiena pēc svētdienas pēc Zvaigznes dienas	106
<i>Lasījums (Mt 4:18–25)</i>	
Sestdiena pēc svētdienas pēc Zvaigznes dienas.	108
<i>Lasījums (Mk 3:20–35)</i>	
Otrā svētdiena pēc Zvaigznes dienas	111
<i>Lasījums (Jņ 2:1–12)</i>	
Pirmdiena pēc 2. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	113
<i>Lasījums (Jņ 4:5–26)</i>	
Otrdiena pēc 2. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	116
<i>Lasījums (Lk 5:12–26)</i>	
Trešdiena pēc 2. svētdienas pēc Zvaigznes dienas.	118
<i>Lasījums (Lk 5:27–39)</i>	
Ceturtdiena pēc 2. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	120
<i>Lasījums (Lk 14:25–35)</i>	
Piektdiena pēc 2. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	123
<i>Lasījums (Lk 6:17–31)</i>	
Sestdiena pēc 2. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	125
<i>Lasījums (Lk 6:32–49)</i>	
Trešā svētdiena pēc Zvaigznes dienas	129
<i>Lasījums (Mt 8:1–13)</i>	
Pirmdiena pēc 3. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	131
<i>Lasījums (Mk 5:21–34)</i>	
Otrdiena pēc 3. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	133
<i>Lasījums (Mk 5:35–43)</i>	
Trešdiena pēc 3. svētdienas pēc Zvaigznes dienas.	136
<i>Lasījums (Mk 6:1–16)</i>	
Ceturtdiena pēc 3. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	138
<i>Lasījums (Mk 8:11–26)</i>	
Piektdiena pēc 3. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	141
<i>Lasījums (Mt 16:1–20)</i>	
Sestdiena pēc 3. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	144
<i>Lasījums (Jņ 4:46–53)</i>	
Ceturtdā svētdiena pēc Zvaigznes dienas	146
<i>Lasījums (Mt 8:23–27)</i>	

Pirmdiena pēc 4. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	148
<i>Lasījums (Mt 9:27–38)</i>	
Otrdiena pēc 4. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	150
<i>Lasījums (Mt 10:1–15)</i>	
Trešdiena pēc 4. svētdienas pēc Zvaigznes dienas.	153
<i>Lasījums (Mt 10:16–25)</i>	
Ceturtdiena pēc 4. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	154
<i>Lasījums (Mt 10:26–42)</i>	
Piektdiena pēc 4. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	157
<i>Lasījums (Mt 11:16–30)</i>	
Sestdiena pēc 4. svētdienas pēc Zvaigznes dienas	160
<i>Lasījums (Mt 12:1–14)</i>	
<i>Septuagesima svētdiena</i>	162
<i>Lasījums (Mt 20:1–16)</i>	
Pirmdiena pēc <i>Septuagesima</i> svētdienas	165
<i>Lasījums (Mt 12:22–37)</i>	
Otrdiena pēc <i>Septuagesima</i> svētdienas.	167
<i>Lasījums (Mt 12:38–45)</i>	
Trešdiena pēc <i>Septuagesima</i> svētdienas	169
<i>Lasījums (Mt 13:24–43)</i>	
Ceturtdiena pēc <i>Septuagesima</i> svētdienas.	172
<i>Lasījums (Mt 13:44–58)</i>	
Piektdiena pēc <i>Septuagesima</i> svētdienas	174
<i>Lasījums (Mt 14:22–36)</i>	
Sestdiena pēc <i>Septuagesima</i> svētdienas.	176
<i>Lasījums (Lk 7:36–50)</i>	
<i>Sexagesima svētdiena</i>	178
<i>Lasījums (Lk 8:4–15)</i>	
Pirmdiena pēc <i>Sexagesima</i> svētdienas	180
<i>Lasījums (Lk 8:16–39)</i>	
Otrdiena pēc <i>Sexagesima</i> svētdienas	184
<i>Lasījums (Lk 9:46–62)</i>	
Trešdiena pēc <i>Sexagesima</i> svētdienas	186
<i>Lasījums (Lk 10:23–42)</i>	

Ceturtdiena pēc <i>Sexagesima</i> svētdienas	189
<i>Lasījums (Lk 11:37–54)</i>	
Piektdiena pēc <i>Sexagesima</i> svētdienas	192
<i>Lasījums (Lk 12:13–34)</i>	
Sestdiena pēc <i>Sexagesima</i> svētdienas	195
<i>Lasījums (Lk 12:35–59)</i>	
<i>Esto mihi</i> svētdiena (svētdiena pirms Gavēņa laika)	198
<i>Lasījums (Lk 18:31–43)</i>	
Pirmdiena pēc <i>Esto mihi</i> svētdienas	200
<i>Lasījums (Mk 10:1–16)</i>	
Otrdiena pēc <i>Esto mihi</i> svētdienas	202
<i>Lasījums (Mk 10:17–31)</i>	
Trešdiena pēc <i>Esto mihi</i> svētdienas (Pelnu trešdiena) . . .	205
<i>Lasījums (Mt 6:16–21)</i>	
Ceturtdiena pēc <i>Esto mihi</i> svētdienas	207
<i>Lasījums (Mk 10:32–45)</i>	
Piektdiena pēc <i>Esto mihi</i> svētdienas	209
<i>Lasījums (Lk 13:1–9)</i>	
Sestdiena pēc <i>Esto mihi</i> svētdienas	212
<i>Lasījums (Jņ 12:20–33)</i>	
<i>Invocabit</i> svētdiena (Gavēņa laika pirmā svētdiena)	214
<i>Lasījums (Mt 4:1–11)</i>	
Pirmdiena pēc <i>Invocabit</i> svētdienas	216
<i>Lasījums (Mt 16:21–28)</i>	
Otrdiena pēc <i>Invocabit</i> svētdienas	219
<i>Lasījums (Mt 17:1–13)</i>	
Trešdiena pēc <i>Invocabit</i> svētdienas	221
<i>Lasījums (Mt 17:14–27)</i>	
Ceturtdiena pēc <i>Invocabit</i> svētdienas	223
<i>Lasījums (Mt 18:1–14)</i>	
Piektdiena pēc <i>Invocabit</i> svētdienas	226
<i>Lasījums (Mt 18:15–22)</i>	
Sestdiena pēc <i>Invocabit</i> svētdienas	228
<i>Lasījums (Jes 53:1–12)</i>	

<i>Reminiscere</i> svētdiena (Gavēņa laika otrā svētdiena).	230
<i>Lasījums</i> (Mt 15:21–28)	
Pirmdiena pēc <i>Reminiscere</i> svētdienas	232
<i>Lasījums</i> (Jņ 5:1–18)	
Otrdiena pēc <i>Reminiscere</i> svētdienas	234
<i>Lasījums</i> (Jņ 5:19–30)	
Trešdiena pēc <i>Reminiscere</i> svētdienas	237
<i>Lasījums</i> (Jņ 5:31–47)	
Ceturtdiena pēc <i>Reminiscere</i> svētdienas	239
<i>Lasījums</i> (Jņ 7:1–24)	
Piektdiena pēc <i>Reminiscere</i> svētdienas	242
<i>Lasījums</i> (Jņ 7:25–36)	
Sestdiena pēc <i>Reminiscere</i> svētdienas	244
<i>Lasījums</i> (Jņ 7:37–52)	
<i>Oculi</i> svētdiena (Gavēņa laika trešā svētdiena).	247
<i>Lasījums</i> (Lk 11:14–28)	
Pirmdiena pēc <i>Oculi</i> svētdienas	249
<i>Lasījums</i> (Jņ 8:1–11)	
Otrdiena pēc <i>Oculi</i> svētdienas.	251
<i>Lasījums</i> (Jņ 8:12–27)	
Trešdiena pēc <i>Oculi</i> svētdienas	254
<i>Lasījums</i> (Jņ 8:28–45)	
Ceturtdiena pēc <i>Oculi</i> svētdienas	256
<i>Lasījums</i> (Jņ 8:46–59)	
Piektdiena pēc <i>Oculi</i> svētdienas	259
<i>Lasījums</i> (Jņ 9:1–21)	
Sestdiena pēc <i>Oculi</i> svētdienas	261
<i>Lasījums</i> (Jņ 9:22–41)	
<i>Laetare</i> svētdiena (Gavēņa laika ceturta svētdiena)	264
<i>Lasījums</i> (Jņ 6:1–15)	
Pirmdiena pēc <i>Laetare</i> svētdienas	267
<i>Lasījums</i> (Jņ 6:24–47)	
Otrdiena pēc <i>Laetare</i> svētdienas	270
<i>Lasījums</i> (Jņ 6:48–71)	

Trešdiena pēc <i>Laetare</i> svētdienas	275
Ceturtdiena pēc <i>Laetare</i> svētdienas	277
Piektdiena pēc <i>Laetare</i> svētdienas	280
Sestdiena pēc <i>Laetare</i> svētdienas	282
<i>Judica</i> svētdiena	285
<i>Lasījums (Mt 21:33–43)</i>	
Pirmdiena pēc <i>Judica</i> svētdienas	287
Otrdiena pēc <i>Judica</i> svētdienas	291
Trešdiena pēc <i>Judica</i> svētdienas	294
Ceturtdiena pēc <i>Judica</i> svētdienas	297
Piektdiena pēc <i>Judica</i> svētdienas	299
Sestdiena pēc <i>Judica</i> svētdienas	302
Palmu svētdiena jeb Pūpolsvētdiena	304
<i>Lasījums (Jņ 12:1–16)</i>	
Klusā pirmdiena	307
Klusā otrdiena	310
Klusā trešdiena	312
Zaļā ceturtdiena	316
Lielā piektdiena	319
Klusā sestdiena	322
Liieldienas jeb Kristus augšāmcelšanās svētki	325
<i>Lasījums (Mk 16:1–8)</i>	
Otrās Liieldienas	327
<i>Lasījums (Lk 24:13–35)</i>	
Svēto Rakstu rādītājs	331

TULKOTĀJA PRIEKŠVārDS

Bo Ģircs (*Bo Giertz*, 1905–1998) ir viens no pazīstamākajiem Zviedrijas Baznīcas mācītājiem un līderiem, kā arī daudzu kristīgu grāmatu un rakstu autors. Viņa bibliogrāfija ir apjomīga – ap 914 grāmatu, publikāciju un viedokļrakstu (taču šis saraksts nav pilnīgs, kā atzīst tā apkopotāji).¹ Klasiskā izpratnē grāmatu skaits ir ap divdesmit piecām, vairāk ir bukletu un publicētu referātu. B. Ģircs ir kalpojis kā Ģēteborgas diecēzes bīskaps (1949–1970). Taču viņa zināmākie darbi ir tapuši Torpas draudzes palīgmācītāja amatā (1938–1949) un pēc emeritēšanās 1970. gadā. Latviski līdz šim ir tulkoti trīs viņa darbi, un no tiem visvairāk lasītais un tulkotais ir romāns *Dieva āmurs* (kā arī *Kristus baznīca* un *Lielie meli un lielā patiesība*). Ņemot vērā mūsu ļaužu ierobežoto iespēju iepazīt šī patiesā Dieva vīra darbus oriģinālvalodā, ir tapis tulkojums grāmatai *Ticēt Kristum*.

Lai gan literāri korektāk Bo Ģirca vārdu no zviedru valodas būtu latviskot kā Bū Jercs, šeit atstāju līdz šim ierasto formu, jo patiesībā Ģircs ir vāciskas cilmes uzvārds un latviskojams šādi. Ģircu dzimta 17. gadsimtā emigrēja uz Zviedriju.

Garīdznieka kalpošanā B. Ģircs skaidri apliecināja Svētos Rakstus par Dieva vārdu un luteriskās ticības apliecības kā patiesu Dieva vārda skaidrojumu. Šī iemesla dēļ viņš stingri iestājās pret sieviešu ordināciju Zviedrijas Baznīcā kā nebiblisku praksi. Par to viņu asi kritizēja gan mediji, gan arī daudzi amatbrāļi, un, kā zināms, galu galā pretējās puses viedoklis guva uzvaru. Dzīves nogalē B. Ģircu visvairāk skumdināja pats princips, uz ko Zviedrijas Baznīca balsta savus lēmumus, kā arī šo lēmumu sekas ilgtermiņā.

¹ Sten Edgar Staxäng in: Red. Carl Henrik Martling, *Till Bo Giertz 31 augusti 1965*, Merkantil, Uppsala, 1965, ss. 296–317. Jon Krantz in: Red. Rune Imberg, *Talet om korset – Guds kraft*, Församlingsförlaget, Göteborg, 2005, ss. 397–415.

Var saskatīt zināmas līdzības starp Jaunās Derības Saula – Baznīcas pretinieka – tapšanu par apustuli Pāvilu – dedzīgu Evaņģēlija sludinātāju – un B. Gircu, kuram ceļš uz garīgo amatu nebija pašsaprotams. Viņa tēvs Knuts Haralds bija ateists, bet māte Anna – agnostiķe. Māte pret tēva gribu mazo B. Gircu divu mēnešu vecumā Upsalā nokristīja. Vēlāk vecāki neiebilda viņa vēlmei iesvētīties, lai gan pats B. Gircs sevi tai laikā uzskatīja par Dieva noliedzēju. Ne velti kādai populārai B. Gīrcas biogrāfijai ir likts samērā intriģējošs virsraksts *Bo Gīrcs – ateists, kas kļuva par bīskapu*.² Savu atgriešanos B. Gircs saista ar 1925. gada rudenī, kad viņš noklausījās trīs lekcijas par Jēzu, ko nolasīja laju sludinātājs Nātanaēls Beskovs (*Natanael Beskow*, 1865–1953). Šais lekcijās B. Gīrcam nāca nepārprotama atklāsme par Dieva eksistenci. Sekoja viņa pirmās lūgšanas, tika apmeklēti dievkalpojumi, lasīta Bībele un pieņemts lēmums kļūt par mācītāju.

Iknedēļas laikraksta *Zviedrijas Baznīcas Avīze* (zv. *Kyrkans Tidning*) rakstā ar nosaukumu “Dievbijīgs baznīctēvs ieguva tautas balsis” 1999. gada nogalē apkopotas balsis lasītāju balsojumā par 20. gadsimta svarīgākajām Zviedrijas Baznīcas personām un notikumiem. Lasītāji izraudzīja tieši B. Gircu par “gadsimta visnozīmīgāko personu Zviedrijas Baznīcā”.³

Iedvesmojoties no sava tēva (slavena ķirurga un profesora), B. Gircs uzsāka medicīnas studijas, taču tās pameta un pārgāja uz klasisko valodu (latīņu un sengrieķu) studijām. Pēc tam uzsāka teoloģijas studijas, kur viņam liela autoritāte bija Jaunās Derības profesors Antons Fridriksens (*Anton Fridrichsen*, 1888–1953), kas mācīja ļoti reālistisku Bībeles skaidrošanu. Profesora iedrošināts, B. Gircs 1931. gadā vienu semestri mācījās Palestīnā. No gūtajiem iespaidiem vēlāk tapa Bībeles evaņģēliju parafrāzes romāns *Ar paša acīm* (1947). Arī grāmatas *Ticēt Kristum* garīgajās pārdomās lasītājs nereti pamanīs detaļas, ko spēj

² Algot Mattson, *Bo Giertz: ateisten som blev biskop*, Tre Böcker Förlag, Göteborg, 1991, 264 s.

³ Kerstin Elworth, *From kyrkofader vann folkets röster*, Svenska kyrkans tidning, No. 49, december 1999, ss. 17–18.

atklāt tikai tāds sludinātājs, kam ir ļoti dzīva, personiska pieredze Tuvo Austrumu kultūrā un ģeogrāfijā.

Pētnieki B. Gīrca teoloģiju raksturo kā visai eklektisku, jo viņš ir paņēmis labāko no Senbaznīcas (baznīctēviem), Reformācijas (Mārtiņa Lutera un luteriskās ortodoksijas) un no 19. gadsimta luteriskā piētisma un garīgās atmodas kustības Zviedrijā – īpaši no Henrika Šarto (*Henric Schartau*, 1757–1825) un Karla Olofa Rozeniusa (*Carl Olof Rosenius*, 1816–1868).

Grāmata *Ticēt Kristum* ar ikdienas Bībeles lasījumiem, skaidrojumiem un lūgšanām visa baznīcas gada garumā pieder kristīgās celsmes literatūrai, kam pamatā ir Bībeles apceres jeb garīgās pārdomas. Zviedriski šādu žanru sauc par “svētbrīžu grāmatu” (zv. *andaktsbok*). Un tieši tāda arī bijusi B. Gīrca sākotnējā iecere: lai kristiešiem būtu palīglīdzeklis, veidojot savu rīta un vakara svētbrīžu praksi. Grāmatas oriģinālā autors katrai dienai ir piemēklējis atbilstošu korāli no Dziesmu grāmatas, kas šai tulkojumā diemžēl netiek atspoguļots, jo būtu ļoti grūti piemēklēt saturiski līdzīgus korāļus atšķirīgās Dziesmu grāmatās. Tas, kā veidot savu svētbrīža kārtību, paliek katra lasītāja paša ziņā. Kādā savā agrīnā darbā ar nosaukumu *Mūsu svētbrīžu dzīve* B. Gīrca raksta: “Ja cilvēkam nav savas svētbrīžu dzīves, tad viņam nav savas garīgās dzīves.”⁴ Dieva vārda lasīšana un lūgšanu prakse attiecas ne tikai uz draudzes kopību dievnamā, bet arī uz mājām un ģimeni. B. Gīrca to pamato ar Jozuas grāmatas vārdiem: “[..] bet es un mans nams – mēs kalposim Kungam!” (Joz 24:15).

Grāmata *Ticēt Kristum* 20. gadsimta nogalē kļuva par populārāko Bībeles lasījumu un lūgšanu grāmatu Zviedrijā. Līdz šim tā ir tikusi iztulkota dāņu, norvēģu, somu, vācu un angļu valodā. Tagad šim sarakstam tiek pievienots arī tulkojums latviešu valodā.

Atsevišķā grāmatas *Ticēt Kristum* recenzijā B. Gīrca Bībeles apceres tiek raksturotas kā tādas, kas ļoti labi “sludina bauslību un Evaņģēliju”.⁵ Kādā citā recenzijā tiek teikts, ka B. Gīrca mums “atkal un atkal

⁴ Bo Giertz, *Vårt andaktsliv*, 2. uppl., Gleerup, Lund, 1943, s. 4.

⁵ David T. Lau, *Book Review “Bo Giertz – To Live with Christ”* in: *Journal of Theology*,

atgādina cieši lūkoties uz Kristu” un ka viņam ir izdevies uzrakstīt “lūgšanu grāmatu gan garīgajam meklētājam un iesācējam, gan mācītājam”.⁶

Sākotnēji grāmata *Ticēt Kristum* izdota divās daļās (1973–1974). Pašreizējais tulkojums latviski veikts no beidzamā – septītā – izdevuma (2013), kas ir revidēts un apvienots vienā grāmatā. Šo revīziju 1987. gadā veica pats B. Gīrcs, saskaņojot lasījumus ar jauno lekcionāriju (1983) un piemeklējot korāļus no jaunās Dziesmu grāmatas (1986). Turklāt Jaunās Derības Rakstu vietās tika iestrādāts paša B. Gīrca Jaunās Derības tulkojums (1981), kam autors ir sarakstījis arī pilnu komentāru sēriju divpadsmit sējumos (1976–1982), vēlākā izdevumā tie apvienoti trīs sējumos.

Ticēt Kristum pašreizējais izdevums latviešu valodā ir veidots trīs grāmatās, kur katrai beigās ir Rakstu vietu reģistrs ar attiecīgajā grāmatā minētajām Rakstu vietām. Tātad kopumā ir trīs Rakstu vietu reģistri. Kad B. Gīrcs runā par “grāmatas beigām”, tad mūsu izdevumā tas ir attiecināms uz lasījumiem trešās grāmatas beigās, kas domāti īpašām baznīcas gada dienām. Ar šo sadaļu ir vērts iepazīties jau sākumā, lai saprastu, kā tā iekļaujas baznīcas gada lasījumos.

Pirmoreiz grāmata *Ticēt Kristum* manās rokās nonāca 2008. gada sākumā, kad kopā ar mācītāju Dr. hist. Gundaru Ceipi apmeklēju Stokholmas Brāļu draudzi (zv. *Evangeliska Brödraförsamlingen i Stockholm*). Tā kā izrādīju interesi par B. Gīrca grāmatām, no kādas ticības māsas dāvanā saņēmu grāmatas *Ticēt Kristum* nerevidēto izdevumu divās daļās.⁷ Vietās, kur tulkošanas procesā ir bijušas tekstuālas domstarpības, veikta salīdzināšana ar šo izdevumu. Vienā vietā pašreizējo tulkojumu pat nācies papildināt, jo lūgšanā drukas kļūdas dēļ nebija iekļautas beigas.

Church of the Lutheran Confession, Vol. 56, No. 3, 2016, pp. 43–44.

⁶ Eric R. Andrae, Book Review “Bo Giertz – To Live with Christ” in: LOGIA (A Journal of Lutheran Theology), Vol. 8, No. 2, 2009, pp. 49–50.

⁷ Bo Giertz, 1) *Att tro på Kristus*, 4. uppl., Skeab förlag, Älvsjö, 1982; 2) *Att leva med Kristus*, 3. uppl., Skeab förlag, Älvsjö, 1982.

Grāmata *Ticēt Kristum* manai garīgajai dzīvei deva vērtīgu pieredzi, to vairākkārt lasot un dzīvojot līdz baznīcas gadam. Manuprāt, B. Gircam ir raksturīgs ļoti vienkāršs, trāpīgs, kodolīgs un garīgi dziļš Dieva vārda pasludinājums.

Citātos B. Gīrcs ļoti reti lieto pēdiņas. Vietās, kur ir tiešā runa vai precīzs citāts no Bībeles vai citas garīgās literatūras, latviskajā tulkojumā tiek lietotas pēdiņas. Tiesa, ne visus citātus man ir izdevies atšifrēt – tas ir ļoti darbietilpīgs process. Vairākos gadījumos zemsvītras piezīmēs paskaidrots citētā darba konteksts un saturs. Savukārt Bībeles citāti lielākoties atstāti bez atsaucēm, sekojot paša autora stilam (tomēr dažās vietās B. Gīrcs tās norāda, arī tas tulkojumā tiek respektēts). Šim tulkojumam netika izvirzīts mērķis detalizēti norādīt citātus, lai neapgrūtinātu teksta lasāmību un lieki nepagarinātu jau tā apjomīgo darbu. Varu ieteikt Bībeles citātus meklēt 2012. gada Bībeles latviskojuma digitālajās versijās.

Oriģināltekstā garākie Bībeles lasījumi netika drukāti, un cilvēks varēja izvēlēties sev tikamāko tulkojumu, taču pārdomu sadaļā redzams, ka B. Gīrcs konsekventi atsaucas uz 1917. gada Bībeles tulkojumu zviedriski un uz savu 1981. gada Jaunās Derības tulkojumu. Pakāpeniski tulkošanas procesā tika pieņemts lēmums lasījumos tomēr izmantot 2012. gada Bībeles latviskojumu, kas dabiski sasaucas ar pārdomās lietoto tekstu. Turklāt grāmatā *Ticēt Kristum* atainota daudziem svešādā Bībeles tulkojuma prakse vietniekvārdus, kas apzīmē Dievu – Debesu Tēvu, Jēzu Kristu un Svēto Garu – rakstīt ar mazo burtu. Tas darīts, lai nodrošinātu gramatisku konsekveni starp Bībeles lasījumu, pārdomu un lūgšanu tekstiem. Vietās, kur konstatētas būtiskas nesakritības zviedru un latviešu Bībeles tekstā, kas traucē labāk uztvert pārdomas par Bībeli, tika pārbaudīts Bībeles oriģinālteksts ebrejiski un grieķiski. Vietām tas paskaidrots zemsvītras piezīmēs. Protams, lasītājs drīkst lietot arī kādu citu Bībeles tulkojumu, ja tas šķiet ierastāks.

Jūsu rīcībā esošais grāmatas *Ticēt Kristum* tulkojums latviski tapis nepilnu četru gadu laikā (no 2022. gada janvāra līdz 2025. gada novembrim) ar īsiem pārtraukumiem mana garīgā un laicīgā darba dēļ.

B. Gīrca garīgās pārdomas aptver visu baznīcas gadu un ļoti daudzas teoloģiskas tēmas. Dažreiz jutu nepieciešamību zemsvītras piezīmēs izskaidrot kāda jēdziena kontekstu vai biblisko nozīmi. Lai lasītājs man piedod, ja reizēm neizdevās to formulēt īsi.

B. Gīrcam ir brīnišķīgi bagāta zviedru valoda, kur līdzās labi iederas gan vecvārdi un jaunvārdi, gan niansēti sinonīmi un anglicismi. Tāpēc tulkošanā liels atbalsts bija latviešu sinonīmu vārdnīcas, lai kaut nedaudz atspoguļotu autora plašo vārdu krājumu. Jēdzieni, kurus latviski precīzi atdarināt neizdevās vai kuri nebūtu īpaši labskanīgi, tika tulkoti kā parafrāze, lai būtu saprotama autora doma. Tikai ļoti retos izņēmuma gadījumos specifiskas vēsturiskas vai kulturālas atsaucis tulkotas ar saturiski plašāku un saprotamāku jēdzienu, kur citādi būtu vajadzīgs paskaidrojums, kas traucētu teksta plūdumu.

Bībeles ikdienas apcerēm B. Gīrcs pievieno lūgšanu, kas vienkāršiem vārdiem Kristum ticīgo aizved pie lasījuma centrālās atziņas un pie mūsu Glābēja Kristus. Ņemot vērā divtūkstoš gadu senu Kristus Baznīcas tradīciju, dažkārt lūgšanas vietā lietoti Psalmu grāmatas vārdi. Tādos gadījumos tas tiek norādīts.

Dzīves nogalē kādā rakstā ar nosaukumu *Mans testaments*⁸ B. Gīrcs aicina ikvienu Kristum ticīgo dzīvot pēc mūsu Kunga pamudinājuma: “Es nāku drīz: turi cieši, kas tev ir, lai neviens tev neatņem tavu vainagu” (Atkl 3:11). Birgita Gīrca (*Birgitta Giertz*, dzim. 1935), Bo Gīrca meita, atminas, ka tēvs ar bērniem par savām grāmatām vispār nerunāja. Taču tieši grāmatu *Ticēt Kristum* viņš aicināja Birgitu lasīt pašai un kopā ar ģimeni, jo tā ir viņa “garīgais testaments”.

Lai Debesu Tēvs caur šīs grāmatas vārdiem stiprina ticībā arī tevi, mīļais brāli un mīļā māsa Kristū!

Patiesā sirsnībā un cieņā

Jānis Tolpežņikovs

2025. gada novembrī

⁸ Bo Giertz, *Mitt testamente*, Växjö stifts hembygdskalender, nr. 77, 1986, ss. 171-174.

⁹ Red. Rune Imberg, *Talet om korset – Guds kraft*, Församlingsförlaget, Göteborg, 2005, s. 25.

DAŽI NORĀDĪJUMI, KAS JĀIZLASA, PIRMS LIETOT ŠO GRĀMATU

Šī grāmata ir tapusi, lai palīdzētu cilvēkiem, kas atrodas nemaz ne tik neparasta jautājuma priekšā: kā vajadzētu izturēties, lai uzzinātu kaut ko vairāk par kristietību? Viņi grib iegūt labākas zināšanas, viņi vēlas palīdzību, lai saprastu Bībeli un lūgtos, viņi grib zināmu kārtību savai svētbrižu dzīvei. Šai lietai viņi ir gatavi atlicināt vismaz stundas ceturksni katru dienu. Bet viņi nezina, ar ko lai sāk.

Šeit katrai dienai tiek piedāvāts kāds gabals lasīšanai, kuram klāt ir pievienota lūgšana. Šie lasāmgabali ir izvēlēti, sekojot līdzi Baznīcas gadam. Tiem jāpalīdz pamatīgāk apgūt svētdienas dievkalpojumā dzirdēto. Vienlaikus tie sniedz kaut kādā mērā savstarpēji saistītu izklāstu par svarīgāko kristietībā. Izlasot šo grāmatu, vienlaikus tiek apgūta saīsināta ticības mācība.

Katrai dienai tiek ieteikts arī kāds Bībeles teksts un viens vai vairāki panti no dziesmu grāmatas. Dziesmu pantus var izlaist, ja tiem nepietiek laika.¹⁰ Taču Bībeles lasījumu nedrīkst izlaist. Teksta fragmenti izvēlēti tā, lai gada laikā aplūkotu dažas svarīgākās Bībeles daļas. Ikdienas lasījums, kā likums, ir saistīts arī ar ikdienas Bībeles tekstu un sniedz tā sīkāku skaidrojumu kādā aspektā.

Tiek pieņemts par pašsaprotamu, ka šīs grāmatas lietotājam ir savas lūgšanu vajadzības un ka viņš pievieno dažas lūgšanas par savu darbu, saviem tuviniekiem utt. Turklāt varbūt arī kādu nemainīgu rīta vai vakara lūgšanu, Tēvreizi, svētības vārdus vai ko citu, proti, vairāk par to, kas tiek ieteikts.

¹⁰ Šajā grāmatas latviskojumā Zviedrijas Baznīcas Dziesmu grāmatas panti nav atspoguļoti. (*Tulk. piezīme.*)

Ir prātīgi turēt pie rokas Baznīcas kalendāru, ja cilvēks nav drošs, kura ir nākamā svētdiena. Dažreiz var kļūdīties, ja vienkārši turpina lasījumu dienu pēc dienas. (Izdevēja precizējums: jāņem vērā, ka šī grāmata seko 1982. gada Baznīcas lekcionārijam. Tas, kas vadās pēc vēlāk pieņemta lekcionārija, dažos gadījumos atklās, ka svētdienas tēma ir mainīta. Izdevējs cer, ka tas neradīs nekādas problēmas. Svētdienu nosaukumi tomēr ir mainīti, lai saskanētu ar nosaukumiem parastajā Baznīcas kalendārā.)

Tādējādi lasāmgabali šajā grāmatā veido kopsakarību. Atsevišķi ņemti, tie nav pabeigts veselums. Pilnīgi noteikti var rasties jautājumi, uz kuriem tie neatbild. Atbilde sekos turpinājumā, vismaz tādā mērā, kā autors pats to apzinās. Jo tā taču notiek kristietībā: tā veido lielu kopsakarību, kas pamazām kļūst skaidrāka. Jo vairāk cilvēks lasa, saprot un piedzīvo, jo skaidrāk viņš apjauš lielās līnijas – un vienlaikus neizsmelamo dziļumu.

Tāpēc es novēlu lasītājam veiksmi. Es pats reiz iesāku klajā laukā, patiesībā neko daudz nezinot par kristietību. Tas kļuva par sākumu garas dzīves pastāvīgam, pat fascinējošam atklājumu ceļam. Šo grāmatu es esmu uzrakstījis cerībā, ka tā kādam lasītājam var palīdzēt nonākt uz tā paša ceļa. Viņš to nenožēlos.

Bo Gīrcs

PIRMĀ ADVENTA SVĒTDIENA

Lasījums (Mt 21:1-9)

Kad tie tuvojās Jeruzālemei un nonāca Bētfagē pie Olīvkalna, Jēzus sūtīja divus mācekļus un tiem sacīja: “Dodieties uz ciemu, kas jūsu priekšā. Tur jūs tūlīt atradīsiet ēzeļmāti piesietu un ēzelīti līdz ar viņu, atraisiet tos un vediet pie manis. Ja kāds jums ko teiks, tad sakiet: Kungam to vajag, un viņš tūdaļ tos atdos.” Bet tas notika, lai piepildītos, ko Kungs caur pravieti ir sacījis: sakiet Ciānas meitai: redzi, tavs Ķēniņš nāk pie tevis lēnprātīgs, jādams uz ēzeļa, uz jūga ēzeļmātes kumēļa. Mācekļi aizgāja un darīja, kā Jēzus tiem bija pavēlējis. Tie atveda ēzeļmāti un ēzelīti, uzklāja tiem savas drēbes, un Jēzus uzsēdās virsū. Daudz ļaužu izklāja savas drēbes uz ceļa, bet citi cirta kokiem zarus un klāja tos uz ceļa. Bet ļaužu pūlis, kas gāja viņam gan pa priekšu, gan nopakaļ, sauca: “Ozianna Dāvida dēlam, svētīts, kas nāk Kunga vārdā! Ozianna augstībā!”

“Ozianna Dāvida dēlam, svētīts, kas nāk Kunga vārdā!” (Mt 21:9)

Izcēlās gaviles, kad Jēzus jāja lejup pilsētas virzienā pa svētceļnieku veco ceļu pāri Olīvkalam. Bija pavasaris, spoža saule, starp akmeņiem mirdzēja sarkanās anemones, gaisu piepildīja putnu treļļi un gaidas. Atbalsojās ozianna saucieni, tā ka atbalss vēlās pāri Kidronas ielejai un atgriezās atpakaļ no augstajiem Tempļa mūriem otrā pusē. Notiekošais līdzinājās gan tautas svētkiem, gan politiskai demonstrācijai. Bet visvairāk tas līdzinājās ilgām un cerībai, kas meklē Dievu, kas izklie dz savas vajadzības un apliecina savu ticību.

Ozianna taču ir lūgšana. Tā nozīmē: “Palīdzi mums, Kungs. Atpestī mūs, iejaucies un izglāb mūs.” Iemesls šim saucienam bija viss, ko cilvēks zināja par Dievu, par Vareno, kas ar tēviem bija darījis tik daudzas ievēribas cienīgas lietas. Dievs iepriekšējos laikos taču bija palīdzējis tik daudz reizi. Ozianna bija gandrīz kļuvusi par gaviļu

saucienu – ar līdzīgu pieskaņu senajam psalma vārdam: “Uz tevi palāvās mūsu tēvi, tie palāvās, un tu tos patvēri.”

Vai ne tāpēc Pirmais advents mūsu zemē ir kļuvis par lielu svētku dienu? Draudzes dziesmās un tekstos ir kas tāds, kas mūs *aplipina* ar ozianna gavilēm Olīvkalna nogāzē. Tas ir Baznīcas gada sākums. Ir kāds, kas nāk pie mums – žēlsirdības Kēniņš ar apsolījumu par žēlastības gadu.

Žēlastības gadu? Visi šie vēlējumi var palikt tikpat nepiepildīti kā tradicionālie jaungada vēlējumi. Viss turpinās tāpat kā iepriekš. Nekas neklūst citādi – tikvien, ka esmu nodzīvojis vēl vienu gadu un ka man vēl ir atlicis dzīvot vienu gadu mazāk, kad atnāks nākamais Jaunais gads.

Un tomēr tas par žēlastības gadu bija domāts nopietni. Katrā ziņā no viņa puses un varbūt arī dziļi manā sirdī. Patiesībā es vairs neesmu tāds pats: kad ir pagājis gads, kaut kas ar mani ir noticis. Es vai nu esmu tuvojies, vai arī attālinājies. Mana ticība ir vai nu augusi, vai arī gājusi mazumā.

Žēlastības gadu? Šai gadā es to sev nevis vienkārši novēlēšu un nevis vienkārši cerēšu, ka tas atnāks pats no sevis. Es lūgšu par to. Es būšu tam atvērts. Es mēģināšu sekot viņam, lai nepalaistu garām kaut ko no tā, ko viņš var dot.

Tā es šeit stāvu, Kungs, starp visiem cilvēkiem, kas dzied un gavilē, kad tu dodies garām. Un tagad, Kungs, es negribu tikai stāvēt līdzās un noskatīties. Es gribu sekot, tā ka es varu redzēt un dzirdēt. Es zinu, ka tu dosies iekšā pilsētā un iesi uz templi. Tu runāsi uz mums. Es gribu tur stāvēt un klausīties. Es zinu, ka tur notika brīnišķīgas lietas, arī šausmīgas lietas, tomēr svarīgas un izšķirošas lietas – tur iekšā, Jeruzālemē. Es gribu to redzēt ar paša acīm. Un tāpēc es tevi lūdzu, ka šis Baznīcas gads varētu kļūt par gadu kopā ar tevi, piepildīts ar to, ko tu vari dot, ar vārdiem, kas nāk pār tavām lūpām, un ar tevis paša klātbūtni. Kungs, ļauj tam labi izdoties. Ozianna augstībā! Āmen.

PIRMĒDIENA PĒC PIRMĀ ADVENTA SVĒTDIENAS

Lasījums (Jes 40:1–11)

“**M**ieriniet, mieriniet manu tautu,” saka jūsu Dievs. Runājiet sirsnīgi uz Jeruzālemi, sauciet uz to, jo tās ciešanas ir piepildītas un tās vaina piedota, jo tā divkārt no Kunga rokas dabūjusi par visiem saviem grēkiem! Balss sauc: “Tuksnesī sataisiet Kungam ceļu, klajumā nolīdziniet taku mūsu Dievam! Visas ielejas lai aizber, visus kalnus un paugurus nolīdzina, lai nelīdzens paliek līdzens un raupjums gluds! Lai Kunga godība atklājas, lai redz visa radība, jo Kunga mute ir runājusi!” Balss saka: “Sauc!” – Un es teicu: “Ko lai es saucu?!” – Visa radība ir kā zāle, viss tās jaukums kā ziedi laukā! Nokalst zāle, novīst ziedi, ja tiem uzpūš Kunga dvesma, tiešām, ļaudis ir kā zāle! Zāle nokalst, ziedi novīst, bet mūsu Dieva Vārds paliek mūžam! Kāp augstā kalnā, kāp, vēstī Ciānai labu, sauc no visa spēka, vēstī Jeruzālemei labu, sauc, nebaudies, saki Jūdas pilsētām: redzi, jūsu Dievs, redzi, Kungs Dievs ar spēku nāk, ar savu izstiepto elkoni valda, redzi, viņam ir atmaksa, viņa atdarīšana iet viņam pa priekšu! Kā gans savu pulku viņš ganīs, viņš pulcēs ar savu elkoni, pie savām krūtīm jērus nesīs, un avjūmātes aprūpēs!

“Svētīts ir Ķēniņš, kas nāk Kunga vārdā [..]” (Lk 19:38)

Vērojot, kā Jēzus dodas iekšā Jeruzālemē, mēs klausāmies čalošanā un balsīs ap viņu un redzam to, kas notiek. Mēs reizi pa reizei ievērojam, ka notiekošajam vajadzīgs arī turpinājums. Šīs tautas vēsturē kaut kas iepriekš jau ir noticis – notikumi, kuri piešķir nozīmi tam, kas notiek patlaban. Uz Jēzu taču tika attiecināts tas, ka viņš nāca, kad “pienāca laiku beigas”. Dievs savu darbu tika sagatavojis vairāk nekā tūkstoš gadu laikā, pirms viņš spēja iejaukties tā, kā viņš to izdarīja, sūtot savu Dēlu pasaulē. Tāpēc arī cilvēki varēja saprast – un mēs varam saprast – to, kāds bija Dieva nodoms. Šāds nodoms atrodams visā, kas notika, Jēzum dodoties iekšā Jeruzālemē.

Tam bija dziļa nozīme, ka viņu sauca par “Dāvida dēlu”. Tie zināja, ka viņš bija no ķēniņu dzimtas, viens no daudzajiem Dāvida pēcnācējiem. Bet viņš nebija parasts troņa pretendents. Šeit nebija jautājuma par politiku – katrā ziņā ne jau tiem, kas saprata Rakstus. Mesijam bija jānāk pasaulē no Dāvida nama. Viņam bija jānāk kā Glābējam – ne tikai Israēla, bet arī visas pasaules Glābējam. Kad tauta sauca: “Lai slavēta mūsu tēva Dāvida valstība, kas tuvojas,” tad dažiem tas varēja šķist līdzīgs saucienam, ko var dzirdēt demonstrācijas gājienā, politiskā prasībā vai cerībā uz revolūciju pret romiešiem. Bet mācekļi nojauta, ka Dievs turēja gatavībā kaut ko citu. Viņi sauca: “Miers debesīs un gods augstībā!”

Dažas dienas vēlāk Jēzus pats paskaidros zinātkārajam Poncijam Pilātam, kāda tam ir saistība ar viņa valstību. Viņa valstība nebija no šīs pasaules. Ja tā būtu bijusi no šīs pasaules, tad taču viņa kalpi cīnītos ar ieročiem rokās. Bet viņš aizliedza tiem šādi rīkoties. Tomēr viņš bija Ķēniņš valstībā – patiesības valstībā. Tieši tas nosaka, kāpēc viņa valdīšana un viņa valstība attiecas uz mums tikpat lielā mērā šodien, kā tā attiecās uz cilvēkiem toreiz: “Katrs, kas ir no patiesības, dzird manu balsi.” Tas ir spēkā visos laikos. Mēs varam rīkoties kā Pilāts: noraidīt šo jautājumu ar skeptisku plecu paraustīšanu un pretjautājumu: “Kas ir patiesība?” Proti, jautājumu, uz ko cilvēks negrib dzirdēt atbildi. Tā ir aizbildināšanās, lai cilvēkam ne ar ko tādu nebūtu jānodarbojas. Bet mēs varam sacīt tāpat kā dievbijīgie Israēlā: “Vadi mani savā patiesībā un māci mani, jo tu esi mans glābējs Dievs.”

Tā tad tu esi Ķēniņš, Kungs Jēzu. Tavi priekšteči valdīja Dāvida pilsetā pār šo mazo tautu, ko tavš Tēvs bija izraudzījis un gribēja audzināt, lai arī es varētu mācīties iepazīt viņu un viņa glābšanu. Tā tad par tevi runāja pravietis, sakot, ka “pletīsies viņa vara, nebeigsies miers Dāvida tronim un viņa valstij, lai celtu to, balstītu to ar tiesu un taisnību no šī mirkļa uz mūžiem”. Un šai valstībā tu esi sagatavojis vietu arī man. Tu pats esi mani kristījis un devis man piederību.

Es tev pateicos, ka tu nāci un ka tu nodibināji savu valstību, kura nekad neies bojā, un ka tu to darīji arī manis dēļ. Āmen.

OTRDIENA PĒC PIRMĀ ADVENTA SVĒTDIENAS

Lasījums (Jes 40:12–21)

Kas ar sauju ūdeņus izmērījis, kas debesis rokām aptvēris, kas zemes pīšļus mērtraukā sabēris, kas kalnus svaros nosvēris un ar atsvariem pakalpus? Kas Kunga Garu ir izmērījis, kas viņam padomu dos? Kam viņš padomu prasījis, lai viņam ko paskaidrotu, lai viņu mācītu tiesas lietās, lai viņam mācītu zināšanu un saprašanu? Redzi, tautas kā piliens kausā, kā puteklis pie atsvara, redzi, viņš paceļ salas kā smilšu graudu! Lebanonā nepietiek malkas, tur nepietiek zvēru sadedzināmajam upurim! Visas tautas nav nekas viņa priekšā, tās viņam nieks vien un sākums! Ar ko jūs Dievu salīdzināsiet, ar ko viņu samērosiet? Vai ar tēlu, ko izlējis amatnieks vai ko zeltkalis ar zeltu pārklājis un kam sudraba ķēdes nokalis? Kam tāds upuris nav pa spēkam, tas izraugās koku, kas nepūst, to izvēlas gudrs amatnieks, lai uzslietu elku, kas nekust! Vai jūs nezināt, vai jūs nedzirdat, vai jau no iesākuma jums nav sacīts, vai kopš zemes radīšanas jūs nesajēdzat [..]!?

“Redzi, tavs ķēniņš pie tevis nāk [..]!” (Zah 9:9)

Kad Dievs mūs, cilvēkus, radīja, viņš mums iedeva kaut ko, kas dzīvniekiem netika dots: spēju apjaust viņa klātbūtni, piedzīvot viņa īstenību, runāt ar viņu. Nav jābūt kristietim, lai būtu saskarē ar Dievu. Viņš ir it visur savā radībā. Viņu var satikt simts dažādos veidos: dabā, saulrietā un vētrā, bērzu birztalā un sniegotā laukā, mākslā un mūzikā, paša sirdī, prasībā pēc cieņas un taisnības, darbā apspiesto labā un mīlestībā pret pašu bērniem. Tāpēc vārds “Dievs”

ir atrodams visās valodās. Pat ja tā ir tikai apjaušana, taču šeit ir kaut kas, ko var zināt par Dievu un viņa būtību. Tajā ir kaut kas apburošs, kas mūs tuvina viņam. Vienlaikus tajā ir kas tāds, kas ir tik augsts, tik svēts, tik šķīsts un tik stingrs savās prasībās, ka tas biedē. Pret Dievu nedrīkst izturēties nevēīgi. Un tomēr mēs esam saistīti ar viņu – kā bērni ar savu Tēvu.

Par Dievu, bezgalīgi Paaugstināto, mēs varam runāt vienīgi līdzības. Arī Bībele lieto šādas līdzības. Praviētis apliecina, ka Dievs ir tas, kas “ar sauju ūdeņus izmērījis, kas debesis rokām aptvēris, kas zemes pišļus mērtraukā sabēris, kas kalnus svaros nosvēris un ar atsvariem pakalpus”, un tās ir tikai un vienīgi līdzības – bet tādas līdzības, kas mums sniedz patiesu priekšstatu par Dieva bezgalību un viņa milzīgo varu.

Bet negaidot ir noticis kaut kas savāds, jo šis Dievs, kas ir tik bezgalīgi paaugstināts pār visu un kas dzīvo gaismā, kurā neviens nevar nonākt, ir ieradies pie mums, cilvēkiem. Vislielākais, visnozīmīgākais un visizšķirošākais, kas noticis uz šīs pasaules, ir tas, ka Dievs ir nokāpis lejā pie mums un kļuvis par vienu no mums. Mācekļi pamazām to saprata, staigājot kopā ar Jēzu. Arī citi saprata, ka Dievs piemeklē savu tautu. Viņi zināja, ka šeit piepildās pravieša vārds: “Redzi, tavs ķēniņš pie tevis nāk!” Bet mācekļi zināja, ka šeit piepildās arī cits pravietojums: “Redzi, jūsu Dievs!” Tieši to Jēzus pamazām un saudzīgi mācīja viņiem saprast: “Kas mani ir redzējis, tas ir redzējis Tēvu.” Tā nav dogma, kurai ir jātic, lai varētu sekot Jēzum. Bet tā ir patiesība, ko cilvēks atklāj un kurai iemācās ticēt, sekojot Jēzum.

Kungs, tagad es tev lūdzu tikai vienu lietu: ka tu man ļautu redzēt un saprast. Tu taču esi atnācis pie mums no sava Tēva, lai mums palīdzētu. Es zinu, ka šī palīdzība man ir nepieciešama, un tu to zini vēl labāk. Tāpēc es tevi lūdzu, ka tu man ļautu redzēt un dzirdēt, kas man ir visvairāk nepieciešams. Es negribu to noteikt pats. Es lūdzu vienīgi pēc tavas vadības. Es mēģināšu nebūt gudrāks par tevi. Ļauj man dzirdēt tieši to, ko tu gribi sacīt, un neko citu. Es zinu, ka tu valdi

patiesības valstībā, ka tev ir patiesība un ka tu esi patiesība. Ļauj man redzēt patiesību. Paldies tev, ka tu nāc ar to. Āmen.

TREŠDIENA PĒC PIRMĀ ADVENTA SVĒTDIENAS

Lasījums (Jes 40:22–31)

[..] kas sēž pār zemes jumtu – tās mītnieki ir kā siseņi, kas debesis izstiepj kā aizkaru, kas tās izpleš kā telti, kur dzīvot!? Viņš vareno par nieku padara, zemes valdnieku pataisa par neko! Knapi iedēstīti, knapi iesēti, knapi saknes laiduši, zemē iesakņojušies – viņš tiem uzdveš, un tie nokalst, un vētra tos izrauj kā salmus! Kam jūs mani pielīdzināsiet, ka es tam būtu līdzīgs, saka Svētais, paceliet augšup acis, redziet, kas radījis šos, kas pēc skaita visiem to pulkiem liek rasties, kas tos visus nosaucis vārdā savā lielajā varā un spēka stiprumā, ka tur netrūkst nenieka! Jēkab, kādēļ tu saki un tu, Israēl, runā: manas gaitas Kungam apslēptas, Dievam gar manu tiesu nav daļas! – Vai tu nezini, vai tu neesi dzirdējis – mūžīgs Dievs ir Kungs, kas radījis zemes malas, viņš nepagurs un nepiekusīs, neizdibināma ir viņa saprašana! Viņš nogurušam dod spēku un spēcina to, kam nav stipruma! Nogurst jaunekļi, un pagurst varoņi – kļuptin tie klūp! Bet, kas cer uz Kungu, atgūst spēku, ceļas spārnos kā ērgļi, skrej un nepiekuš, iet un nepagurst!

“Redzi, tavs ķēniņš pie tevis nāk, [..] pazemīgs, uz ēzeļa jā, uz ēzeļmātes kumeļa!” (Zah 9:9)

Laikam vajadzēja gaidīt, ka Dievs pie mums atnāktu ar spēku un godību. Viss, ko spējam apjaust par viņu, mums pasaka to, ka viņš ir bezgalīgs, neaptverams, neizsakāms. Miljoniem gaismas gadu viņam nozīmē mazāk nekā mums – daži centimetri. Miglāji un galaktikas viņam ir kā daži puteklīši, kas dejo saulē. Visu viņš uztur ar savu vis-

varenību, visu viņš zina – līdz pat neredzamajiem elektroniem, kas griežas savā trajektorijā. Un mēs, cilvēki? “Kad raugos tavās debesīs, tavu roka darbā, mēnesī un zvaigznēs, ko tu esi radījis, – kas ir cilvēks, ka tu atceries to? Viņš vareno par nieku padara, zemes valdnieku pataisa par neko!”

Bet, kad Dievs nokāpj lejā uz zemes, viņš atļaujas piedzimt kūtiņā. Viņam svinīgi ierodoties tai pilsētā, kas ir simbols viņa mūžīgajai valstībai, viņš jā nevis kaujas ērzelā, bet gan ēzeliša mugurā. Jēzum mugurā nav vis purpura apmetnis, bet gan tautai raksturīgais lēta vadmalas auduma apģērbs. Sarkano ķēniņa apmetni viņš dabūja vien pāris dienu vēlāk – kā apsmieklu –, un arī tad tas bija tikai noplucis kareivja mētelis. Tur nebija nekā no varas, kurai nevarētu stāties pretī, nekā no Visvarenā suverēnās valdīšanas pār savu radību. Daudziem tas kļuva par pierādījumu tam, ka viņš nevarēja būt Dievs. Citiem tas ir kļuvis par dziļāko Dieva būtības atklāsmi: visvarenība, kas vienlaikus ir bezgalīga mīlestība – tik liela, ka atļauj sevi samīdīt kājām un spēj sevi upurēt, lai izglābtu bērnus, ko tā mīl.

Kungs, šādā veidā es vēl ilgi nebūšu nokļuvīš galā, to es saprotu. Es nespēju to iedomāties. Man vajag to redzēt. Ja tā patiešām ir, vienīgi tu spēj mani pārliecināt par to. Tu taču esi nācis mūsu pasaulē ar to visu. Tāds bija tavs plāns un tavs lēmums. Tu zināji, kas darāms, un tu to izdarīji. Es nekad nespētu līdz tam aizdomāties. Tāpēc nu es gribu klausīties un ieraudzīt. Tikai tu spēj man palīdzēt to aptvert. Tā ir tava gaisma un tava patiesība, uz ko es gaidu. Ļauj tām nākt arī pie manis tavas žēlsirdības dēļ. Āmen.

CETURTDIENA PĒC PIRMĀ ADVENTA SVĒTDIENAS

Lasījums (Jes 42:1–12)

“**R**edzi, tas ir mans kalps, es viņu stiprinu, mans izredzētais, kas manai dvēselei tīk, – es viņam devu savu Garu, viņš nesīs tautām tiesu! Viņš nebrēks un neklaigās, ielās nedzirdēs viņa balsi, aizlauztu niedri viņš nenolauzīs, kvēlošu degli viņš nenodzēsīs, uzticīgi viņš nesīs tiesu! Viņš nebūs nedz salauzts, nedz slābs, iekams nepiepildīs tiesu uz zemes – uz viņa bauslību cerību liek jūras salas!” Tā saka Dievs Kungs, kas radījis debesis un tās izpletis, kas izplājis zemi un to, kas tur dīgst, kas dod dvasu ļaudīm uz tās un garu tiem, kas staigā pa to! “Es esmu Kungs, es tevi taisnībā saucu, es tevi tveru pie rokas, sargu tevi un ieceļu tevi par derību tautai, par gaismu visām tautām! Lai atdarītu acis akliem, lai no spaidiem izvestu ieslodzītos, kas tumsā mīt! Es esmu Kungs – tas ir mans vārds, savu godu nevienam es nedošu, nedz savu slavu elkiem! Iepriekšējās lietas ir piepildījušās, un tagad es vēstīšu jaunas, pirms tās notiek, – es tās darīšu jums zināmas! Dziediet Kungam jaunu dziesmu, slavējiet viņu no zemes malām, jūs, kas dodaties jūrā, un visi, kas tur mīt, un piekraste un tās iemītnieki! Lai skandē tuksnesis un tā pilsētas, arī ciemi, kur Kēders mīt, gavilējiet, klinšu iemītnieki, no kalnu virsotnēm klaigājiet! Lai Kungam dod godu, lai viņa slavu teic jūras piekrastē!”

*“[..] aizlauztu niedri viņš nenolauzīs, kvēlošu degli viņš nenodzēsīs [..]”
(Jes 42:3)*

Šie vārdi ir vieni no daudzajiem Vecajā Derībā, kas runā par Kristu. Šādi vārdi visbiežāk nerunā tieši. Tie runā līdzībās, ar noslēpumainām, netiešām norādēm un izteicieniem, aiz kuriem var nojaust dziļāku nozīmi. Kopumā ņemot, tie tomēr bija pietiekami skaidri, lai Israēlam dotu pārliecību par Kādu, kas nāks, par Mesiju, kas atjaunos šo kritušo pasauli un izglābs mūs, cilvēkus. Bet, tikai Jēzum atnākot, tie kļuva pilnībā saprotami. Raksti piepildījās. Viss iepriekš sacītais ieguva savu piepildījumu. Mācekļi izbrīnījušies ieraudzīja, ka

arī mazajiem vārdiem bija dziļa nozīme, par ko viņi nekad iepriekš nebija domājuši.

Šeit ir viens no tiem. Šie vārdi piedienēja Jēzum. Tie paskaidroja, kāpēc viņš bija tik atšķirīgs. Tauta gaidīja, ka Mesija parādīsies līdz ar varu. Viņam vajadzēja spriest tiesu Dieva uzdevumā. Vienkāršā tauta cerēja uz graujošu izrēķināšanos ar romiešiem. Citi gaidīja uz spriedumu pār visiem grēciniekiem Israēlā. Arī Jānis Kristītājs bija runājis par dusmību, kas nāks. Bet Jēzus izturējās kā muitnieku un grēcinieku draugs. Ar nebeidzamu mīlestību viņš varēja doties pie tiem, ko visi citi uzskatīja par pazudušiem. Un mācekļi saprata, ka tā bija viena no dziļākajām lietām viņa būtībā. Kaut kas, ko Dievs bija gribējis.

Princips – nenolauzt aizlauzto – attiecas ne tikai uz atsevišķiem pagrimušiem un neveiksmes piemeklētiem cilvēkiem. Tas attiecas uz visu cilvēci un visu radību. Tā ir aizlauzta niedre. Kaut kas ir salauzts, kaut kas ir saplīsis, kaut kas vairs nedarbojas kā vajadzētu. Nekad nevar izprast, kas notiek šeit, pasaulē, ja neieklausās tajā, ko Jēzus saka par ļaunumu. Viņš runā nevis par ļaunumu, bet gan par Ļauno. Eksistē personiska vara, kas grib ļaunumu. Šeit nav runa vienīgi par jautājumu, ka radībā ir kāds trūkums, kaut kas nepilnīgs. Šeit jautājums ir par sacelšanos. Starp tām būtnēm, kam Dievs dāvāja dzīvību, apziņu un savu gribu, lai tās varētu priecāties par savu esamību un dalīties Dieva paša laimē, kaut kas nostājās pret Dievu, mēģināja kļūt viņam līdzīgs, mēģināja pieņemt lēmumus pats vai darīt kaut ko citu nekā to, ko Dievs grib, – kas īstenībā nozīmē kaut ko ļaunu. Kopš tā laika radība nav vienīgi Dieva labā radība. Viscaur savas pēdas ir atstājis tas, ko Jēzus sauc par Cilvēka slepkavu, Ienaidnieku, Sātanu.

Šo aizlauzto niedri Dievs negrib nolauzt. Viņš nav atteicies no sava darba. Viņš grib dziedināt ievainojumu.

Kā?

Tieši par šo jautājumu Jēzus grib ar mums runāt. Šo darbu viņš ir atnācis paveikt.

Kungs, es nezinu, kā tas nākas, bet man tik bieži liekas, ka tu nāc vienīgi ar prasībām. Es tik daudz reižu esmu no tevis baidījies. Tu zini, Kungs, cik grūti dažreiz ir dzīvot. Tik daudz kas jāpaspēj. Ir tik grūti ar visu spēt tikt galā. Piedevām atklājas, ka cilvēkam jāklūst par kristieti. Tātad tā ir vēl viena lieta, kas ir jāpaveic. Kāpēc es to tā izjūtu, Kungs? Tu taču esi Devējs. Palīdzi man saņemt. Palīdzi man neuzdot tikai šo vienu jautājumu: kas man jāpaveic un par ko man jāklūst? Drīzāk palīdzi man vispirms ieraudzīt, kas esi tu, ko tu esi darījis un kā tu mani vadi. Svētī manu Adventu, manus Ziemassvētkus un visu šo Baznīcas gadu un piepildi to ar savām dāvanām. Āmen.

PIEKTDIENA PĒC PIRMĀ ADVENTA SVĒTDIENAS

Lasījums (Jes 43:1–13)

Tagad tā saka Kungs, tavs Radītājs, Jēkab, tavs Veidotājs, Israēl: “Nebaidies, es tevi izpirkšu, es tevi nosaucu tavā vārdā, tu esi mans! Kad tu iesi caur ūdeņiem, es būšu ar tevi, un cauri upēm, tās tevi neaizraus, kad caur uguni iesi, tu nesadegsi, liesma tevi neapsvīlinās! Jo es esmu Kungs, tavs Dievs, Israēla Svētais ir tavs glābējs, par tevis izpirkšanu es atdevu Ēģipti, Kūšu un Sebu – par tevi! Tādēļ ka esi man vērtīgs, tu pagodināts, un es mīlu tevi – es atdošu ļaudis par tevi un tautas par tavu dzīvību! Nebīsties, jo es esmu ar tevi, tavus pēcnācējus es pārvedīšu no austrumiem, no vakariem tevi sapulcēšu, ziemeļiem es teikšu: atdodiet, – un dienvidiem: neturiet ciet! Pārvediet manus dēlus no tālienes un manas meitas no zemes malas! – visus, kas saukti manā vārdā, ko es esmu radījis savam godam, veidojis un pats taisījis!” Akla tauta, kaut tiem ir acis, un kurlie, kaut tiem ir ausis, – lai nāk! Visas tautas nu sapulcētas, ļaudis kopā sanākuši, kurš no tiem var pastāstīt, kas bijis iepriekš, mums pasacīt – lai tie

dod savas liecības un būs attaisnoti, lai klausās un saka: tā patiesība! “Jūs mani liecinieki,” saka Kungs, “un mani kalpi, ko izvēlējos, tādēļ atzīstiet un uzticieties man, apjēdziet, ka es tas esmu, pirms manis neviena Dieva nav bijis un nebūs pēc manis! Es, es esmu Kungs, nav cita Glābēja bez manis! Es pasludināju, un es izglābu, es jums jau sacīju: jums nav neviena cita, un jūs esat mani liecinieki, saka Kungs, un es esmu Dievs! Jau kopš tās dienas es tas esmu, neviens neglābsies no manas rokas. Kad es daru – kurš stāsies pretī?!”

“[...] es tevi nosaucu tavā vārdā, tu esi mans!” (Jes 43:1)

Tāpat kā Vecajā Derībā ir runa par Kristu, tur ir runa arī par mums. Kad piepildījās apsolījumi un piepildījās viss, uz ko Dievs bija norādījis Israēla ilgajā vēsturē, tad nāca Kristus un nodibināja jaunu Israēlu, kam vajadzēja aptvert visas tautas. Ko Dievs iepriekš bija darījis vairākus gadsimtus, tas tika darīts arī ar domu par piepildījuma laiku. Kad Pāvils runā par notikumiem, kas apraksta Israēla bērnu gaitas tuksnesī, viņš skaidri pasaka, ka “tie rakstīti mums, lai mūs pamācītu”.

Tālab kristietis reizi pa reizei savā Bībelē uzduras vārdiem, ko viņš drīkst pieņemt kā konkrēti sev sacītu Dieva vārdu. Šeit ir viens no tiem. Dievs mani ir nosaucis manā vārdā. Es piederu viņam. Tāpat kā Dievs savulaik izredzēja Israēlu un iecēla to par savu tautu un tāpat kā ikkatrs israēlietis, veicot apgraizīšanu, ieguva ārēju apstiprinājumu Dieva aicinājumam, arī mani Dievs savulaik aicināja, kad es tiku kristīts. Dievam bija savs nodoms, piešķiļot dzirksti manai dzīvībai.

Zemes vecāki var vēlēties bērnus, lai viņiem būtu kāds, kam piekerties un izrādīt savu mīlestību. Ar Dievu nemaz nav citādi. Viņš grib dalīties ar savu prieku, ar laimi par to, ka var vienkārši būt. Un es esmu viens no tiem, kam viņš ir gribējis šo laimi dot. Viņš varēja mani radīt par tauriņu, slieku vai kādu citu dzīvu radību. Bet nu viņš man iedevis vairāk nekā tikai dzīvību. Viņš man ir devis tiesības būt

par viņa bērnu un būt līdzdalīgam viņa dzīvē – tajā, kas nekad nebeidzas.

Taču tas nozīmē, ka man vajadzēja piedzimt šajā pasaulē ar visiem tās riskiem. Dievam šie riski bija zināmi. Viņš mani nav pametis, lai es tieku galā viens. Viņš nāca pie manis manas dzīves pašos pirmsākumos, iekams es vēl spēju par to kaut ko zināt. Viņš teica: “Nebaidies, es tevi izpirkšu, es tevi nosaucu tavā vārdā, tu esi mans!” Viņš to teica, veicot darbību, kas ir tik acīmredzama un nenoliedzama, ka tā ir piefiksēta kādā no lielajām grāmatām draudzes kancelejā. Un aiz visa ārišķīgā, ko arī nevajadzētu nicināt, stāvēja viņš pats – Neredzamais, viņš, kas to visu bija pavēlējis un kas pats reiz bija redzams un dzīvoja mūsu vidū kā viens no mums. Es taču tik kristīts saskaņā ar Jēzus pavēli. Tas bija viņš, kas teica: “Tu esi mans. Tagad es tevi aicinu tāpat, kā reiz aicināju Pēteri, Jēkabu un Jāni. Nebīsties! Lai kam tev būtu jāiet cauri, es esmu pie tevis.”

Ja tu to saki, Kungs Jēzu, tam vajadzētu izdoties. Tad jau tas vairs neesmu es, kas mēģina izvēlēties tev sekot, bet drīzāk – tu izraugi mani. Tu to vēlies. Un es uzdrīkstos ticēt, ka arī mana vājā griba būs pietiekama. Tas taču nav atkarīgs no mana lēmuma vai mana darba, no manas izšķiršanās vai no manas izvēles. Aiz tā visa stāvi tu. Vai tāpēc manas domas nekad nav varējušas tevi pamest? Vai tāpēc tu vienmēr esi atgriezies? Vai tāpēc manā sirdī ir šī griba un šīs ilgas? Kungs, esmu priecīgs, ka tas tā ir. Un tagad es tevi lūdzu, lai tu turpini savu darbu un ļauj tam būt tādām, kādām to esi gribējis jau no paša sākuma. Āmen.

SESTDIENA PĒC PIRMĀ ADVENTA SVĒTDIENAS

Lasījums (Jes 43:21–28)

“[...] tautu, ko es sev veidoju, lai tie teic manu slavu! Bet tu nepie-sauci mani, Jēkab, tu nepūlējies manis dēļ, Israēl! Savu sadedzināmo upuru aunus tu man nenesi, ar kaujamiem upuriem tu mani nego-dāji, es tevi neapgrūtināju ar labības dāvanām, nedz nopūlēju tevi ar vīraku! Par sudrabu tu man nepirki kalnes, ar savu kaujamo upuru taukiem mani nemieloji, taču apgrūtināji mani ar saviem grēkiem, nopūlēji mani ar savām vainām! Es – es esmu tas, kurš izdzēš tavus noziegumus pats sevis dēļ un nepiemin tavus grēkus! Atgādini man, un iesim tiesā, nosauc savus attaisnojumus! Tavs cilts tēvs ir grēkojis, un tavi vidutāji noziegušies pret mani, tad nu es pazemoju svētnīcas augstmaņus, atdevu Jēkabu nīcības lāstam un Israēlu – nievām!”

“Tā ka netiesājiet pirms laika, kamēr nav atnācis Kungs, viņš nāks un apgaismos tumsā apslēpto un darīs redzamus sirds nodomus [...]”
(1Kor 4:5)

Tas Kungs nāk. Advents taču nozīmē ‘atnākšana’. Tā Kunga at-nākšana. Mēs domājam par to, kā viņš reiz jau atnāca uz zemi un kā viņš nāks atkal no jauna. Bet ir arī trešā lieta, ko nedrīkstam aiz-mirst. Kādu dienu Tas Kungs nāks pēdējo reizi. Un tā diena nav nebeidzami tālu. Dievs vēsturi virza pretim mērķim. Mēs labprāt do-mājam, ka pasaules nākotne ir bezgalīga. Varbūt tas mūs šokēs, bet Kristus mums māca kaut ko pavisam citu. Dievs savā radībā nevar dziedināt pašos pamatos esošo ievainojumu, pilnībā neizmainot visu pasauli. Un to viņš grasās darīt. Viņš negaidīs miljoniem gadu, lai to paveiktu. Laika ir maz. Tāpēc mēs vienmēr dzīvojam Adventā. No Kristus darba vēl atlicis beidzamais cēliens. Tas, kur mēs pašlaik at-rodamies, ir pārejas posms, sava veida pārejas kārtība, gaidot galīgo risinājumu. Mēs dzīvojam kritušā pasaulē. Šai laikā vēl nav neviena galīga risinājuma. Bet mēs dzīvojam ar cerību un apsolījumu par Dieva lielo beigu atrisinājumu visām pasaules problēmām.